

Hoogheemraadschap van
Rijnland

Nota van beantwoording

zienswijzen ontwerp-
projectplan Peilscheiding
en Gemaal Turfmarkt te
Gouda

Inhoudsopgave

1	Inleiding	3
1.1	Ter inzagelegging	3
1.2	Vervolgprocedure	3
1.3	Overzicht zienswijzen	3
1.4	Opbouw Nota van Beantwoording	3
2	Beantwoording zienswijzen over thema doorvaarbaarheid	4
2.1	Verantwoordelijkheid Rijnland en besluitvorming	4
2.2	Beperkingen en schade	7
2.3	Strijdigheid met het bestemmingsplan	9
2.4	Rijnland moet herstellen wat het kapot maakt	10
2.5	Kosten en cofinanciering voor een sluis	11
3	Beantwoording zienswijze 2	12
3.1	Probleemanalyse vochtproblemen	12
3.2	Schadelijke gevolgen voor panden	13
3.3	Schadevergoeding	14
4	Beantwoording zienswijze 5	16
Bijlage 1.	Zienswijze Koninklijk Nederlands Watersportverbond	17
Bijlage 2.	Zienswijze indiener 2	23
Bijlage 3.	Zienswijze Roei- en Zeilvereniging "Gouda"	24
Bijlage 4.	Zienswijze Stichting Platform Binnenstad en haar Randen	26
Bijlage 5.	Zienswijze indiener 5	30
Bijlage 6.	Zienswijze Gouds Watergilde en Gouda~ sterk ~aan de IJssel	31

1 Inleiding

1.1 Ter inzagelegging

Dijkgraaf en hoogheemraden van het hoogheemraadschap van Rijnland hebben op 19 september 2023 besloten het ontwerp-projectplan voor de aanleg van een peilscheiding en gemaal aan de Turfmarkt in Gouda vrij te geven voor inspraak. Het ontwerp-projectplan heeft vervolgens van 27 september 2023 tot en met 7 november 2023 ter inzage gelegen (Waterschapsblad 2023, nr. 11764).

1.2 Vervolgprocedure

Na het vaststellen van het projectplan door dijkgraaf en hoogheemraden wordt aan inspraakgerechtigden die een inspraakreactie naar voren hebben gebracht een exemplaar van het vastgestelde besluit en de Nota van Beantwoording toegezonden. Daarna wordt het definitieve projectplan bekendgemaakt en kunnen belanghebbenden gedurende 6 weken beroep instellen tegen het projectplan.

1.3 Overzicht zienswijzen

nr.	indiener	datum	corsanummer
1.	Koninklijk Nederlands Watersportverbond	31 oktober 2023	23.135061
2.	Indiener 2	5 november 2023	23.136179
3.	Roei- en Zeilvereniging Gouda	5 november 2023	23.136185
4.	Platform Binnenstad en haar Randen	6 november 2023	23.136272
5.	Indiener 5	7 november 2023	23.136759
6.	Het Gouds Watergilde en Gouda~ sterk ~aan de IJssel	8 november 2023	23.138123

De zienswijzen zijn opgenomen in de bijlagen. In verband met de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG) zijn persoonsgegevens verwijderd en zijn de zienswijzen van particulieren en deze beantwoording geanonimiseerd.

1.4 Opbouw Nota van Beantwoording

In deze Nota van beantwoording geven we in hoofdstuk 2 antwoord op de zienswijzen van vier indieners die betrekking hebben op het thema doorvaarbaarheid. In de hoofdstukken daarna beantwoorden we de andere zienswijzen. Alle zienswijzen zijn integraal (geanonimiseerd) als bijlagen opgenomen.

2 Beantwoording zienswijzen over thema doorvaarbaarheid

De zienswijzen van het Koninklijk Nederlands Watersportverbond, Roei- en Zeilvereniging Gouda, Platform Binnenstad en haar Randen en het Gouds Watergilde en Gouda~sterk~aan de IJssel beantwoorden we in dit hoofdstuk. In deze zienswijzen wordt verzocht het ontwerp aan te passen en te kiezen voor een sluis in plaats van een vaste peilscheiding om de doorvaarbaarheid op de Turfmarkt te behouden. Hierbij worden verschillende argumenten gegeven, die wij in de volgende paragrafen per onderwerp beantwoorden.

2.1 Verantwoordelijkheid Rijnland en besluitvorming

Inhoud

Het Koninklijk Nederlands Watersportverbond (KNW) is van mening dat Rijnland niet heeft gehandeld volgens haar verantwoordelijkheid en dat de besluitvorming over het peilbesluit en de keuze voor een vaste peilscheiding niet juist is gegaan. Het KNW geeft daarover concreet als argumenten dat

- door het belang van het in stand houden van de bevaarbaarheid van de Goudse binnenstad op geen enkele manier serieus mee te wegen in het eerdere besluitvormingsproces het Peilbesluit niet voldoet aan de wettelijke eisen;
- de Basisvisie voor het Recreatie Toervaartnet (BRTN) waarin een samenvatting is opgenomen van het provinciale beleid voor Zuid-Holland, zeggingskracht heeft in deze procedure.
- het economische belang van de huidige vaart in de Goudse binnenstad en de economische kansen door de steeds drukker bevaren Goudse Intieme Vaarroute in de afweging van het Peilbesluit geheel niet is meegewogen;
- het niet zo kan zijn dat enkel lokale overheden in waterprojecten verantwoordelijkheid dragen voor het behoud van de zij-routes, omdat het Vaarnetwerk dan zomaar binnen afzienbare tijd enkel uit hoofdvaarroutes zou kunnen bestaan en zo'n netwerk generlei aantrekkelijkheid heeft voor de gebruikers;
- waterrecreatie een Rijnlands belang is en Rijnland ook deelneemt aan het zogenaamde Route-Overleg waar alle mitsen en maren van ieder waterlichaam worden besproken met als doel stremmingen en/of slechte doorvaart te voorkomen;
- het besluit niet aan de wettelijke eis voldoet dat het bestuursorgaan de nodige kennis omtrent de relevante feiten en de af te wegen belangen vergaart en die in haar besluitvorming betreft, omdat bij navraag halverwege november blijkt dat geen van de contactpersonen bij Rijnland van het Watersportverbond intern is geconsulteerd over het eventuele afdammen van dit deel van het Fijnmazige vaarnetwerk en het Watersportverbond zich daarom niet kan voorstellen dat dit besluit op zorgvuldige wijze tot stand is gekomen en gedragen wordt door een onderbouwing die op evenwichtige wijze tot stand is gekomen;
- het Watersportverbond veronderstelt, doordat één van hun contactpersonen bij Rijnland de titel Nautische Zaken draagt, dat Rijnland een opdracht heeft om de recreatie- en beroepsvaart te faciliteren;
- het belang van bevaarbaarheid niet énkél en alléén door de gemeenteraad zou moeten worden afgewogen, maar ook door Rijnland, omdat in de Waterschapswet is bepaald dat het hoogheemraadschap de beheerder van het water is en daarmee ook de zorg voor het vaarwater en (het behouden van) de bevaarbaarheid draagt.

- met onjuiste conclusies van Rijnland over de bevaarbaarheid van de Zeugstraatgracht en de meerkosten per klepstuw aan is gegeven dat het besluit van Rijnland in onvoldoende mate getuigt van een zorgvuldige voorbereiding, van het in volstrekt onvoldoende mate vergaren van de benodigde kennis en plegen van de juiste belangenafweging waarmee ieder besluit gepaard dient te gaan;
- het voorliggende ontwerp indruist tegen elke vorm van behoorlijk bestuur, nu op geen enkele adequate wijze naar het Watersportverbond is gereageerd hoe hun belang is afgewogen; De summiere en ook volstrekt onjuiste wijze waarop in de beantwoording van de zienswijzen op de argumentatie van het Watersportverbond is ingegaan wordt door het Watersportverbond niet als zodanig beschouwd en het "afdoen" van een belang zonder adequate beargumentering onder geen enkel beding goed bestuur kan worden genoemd;

Het Goudse Watergilde en Gouda~ sterk ~aan de IJssel geven binnen dit onderwerp als argument dat

- het doorvaarbaar maken van de peilscheiding middels een sluisje technisch en financieel wel binnen Rijnlands bereik ligt.

Antwoord

Op grond van de Waterschapswet (artikel 1, tweede lid) is aan Rijnland het watersysteembeheer toegewezen. Bij de invulling van die taak zijn de in artikel 2.1 van de Waterwet genoemde doelstellingen van belang.

In de Omgevingsverordening 2019 van de provincie Zuid-Holland worden in art. 5.2 vaarwegbeheerders aangewezen voor de in bijlage IX van die verordening opgenomen vaarwegen waaronder de BRTN-vaarwegen. Uit genoemde bijlage blijkt dat de stadsboezem van Gouda niet is aangewezen als vaarweg. Ook op een andere wijze is er geen vaarwegbeheerder aangewezen voor het huidige recreatieve gebruik van de Goudse grachten door (kleine) recreatievaartuigen en kano's.

Het landelijk basisrecreatietoernet (BRTN) komt voort uit bestuurlijke afspraken/convenanten uit 1992. Daarin is afgesproken te investeren in de ontwikkeling van een landelijk recreatietoernet. Dit net omvat de belangrijkste verbindings- en ontsluitingswateren voor de recreatievaart. Provincies en het Rijk hebben voor de periode 2015-2020 de Basisvisie Recreatietoernet Nederland opgesteld (door GS van de provincie Zuid-Holland bekrachtigd op 28 augustus 2015). In 2021 hebben in ieder geval GS van de provincie Zuid-Holland ingestemd met een verlenging van deze of vergelijkbare afspraken tot 2025. Er geldt geen wettelijke verplichting tot het vaststellen van een BRTN. Genoemde afspraken kwalificeren als een inspanningsverplichting. Slechts indien een provincie als vaarwegbeheerder besluit de Basisvisie of een zgn. BRTN-kaart te verankeren in omgevings-, water- of vaarverordeningen (zie ook het begin van deze beantwoording) is sprake van juridische binding.

Ondanks het feit dat in dit geval niet expliciet een vaarwegbeheerder is aangewezen, dan wel een oppervlaktewater niet expliciet als vaarweg is bestempeld, speelt het vaarwegbelang wel een rol bij besluitvorming op grond van de Waterwet - zoals dit projectplan - vanwege de 'maatschappelijke functie' die een oppervlaktewater kan hebben (artikel 2.1, eerste lid, sub c van de Waterwet). Ook de vaarfunctie kan een dergelijke maatschappelijke functie zijn.

Bij de totstandkoming van dit projectplan heeft 'het varen' als een maatschappelijke functie van de goudse grachten dan ook onderdeel uitgemaakt van de belangenafweging.

Rijnland heeft samen met de gemeente Gouda een zorgvuldige afweging gemaakt waarin is gekomen tot de keuze voor een vaste peilscheiding. Alle argumenten die de indieners noemen in hun zienswijzen, hebben op enig moment een rol gespeeld in deze afweging. Deze afweging heeft in twee stappen plaats gevonden:

In de eerste stap hebben we in de samenwerking met de gemeente Gouda bij het opstellen van het Kaderplan Bodemdaling Binnenstad afspraken gemaakt over de verdeling van de taken en verantwoordelijkheden.

In de verdeling van de taken en verantwoordelijkheden tussen Rijnland en de gemeente is de afspraak dat de keuze tussen een vaste peilscheiding en een sluis wordt gemaakt door de gemeente, die verantwoordelijk is voor het vaarwegbeheer en daarom ook de meerkosten van de aanleg van een sluis en de toekomstige onderhouds- en beheerkosten zal dragen. Rijnland is bereid om de realisatie uit te voeren, ongeacht de keuze, omdat de bouw van een sluisje inderdaad technisch binnen Rijnlands bereik ligt, zoals het Watergilde en Gouda~sterk~aan de IJssel beargumenteren.

De tweede stap in de afweging is vanwege bovenstaande afspraak uitgevoerd door de gemeente. Rijnland is van mening dat de gemeente dat zorgvuldig heeft gedaan en dat bij de afweging door de gemeente de argumenten die de indieners noemen in hun zienswijzen een rol hebben gespeeld.

De gemeente heeft besloten dat de kosten van een sluis in plaats van een vaste peilscheiding op dit moment niet opwegen tegen het belang van het bereikbaar houden van de Turfmarktgracht voor vaarverkeer. De gemeente heeft Rijnland daarom aangegeven om als uitgangspunt te blijven hanteren dat het vaste peilscheidingen worden (zowel aan de Turfmarkt als aan de Zeugstraat). Ze heeft daarbij aangegeven niet uit te sluiten dat op termijn doorvaarbaarheid gewenst zal zijn. Daarom heeft de gemeente Rijnland verzocht om bij het ontwerp en de realisatie er rekening mee te houden dat de peilscheidingen tegen zo laag mogelijke kosten aanpasbaar zijn naar een sluis. Ook heeft de gemeente Rijnland verzocht om bij de nieuwe peilscheiding aan de Turfmarkt een overstapvoorziening voor kano's en SUPs aan te leggen.

Het voorgaande staat ook in het projectplan (zie par. 5.2). Doorvaarbaarheid is een belang dat van meet af aan is meegenomen in de weging van belangen conform artikel 3:4 van de Algemene wet bestuursrecht. Dat is voor het eerst gebeurd in het beleidsdocument 'Kaderplan Bodemdaling Binnenstad' dat in belangrijke mate ten grondslag heeft gelegen aan dit projectplan (zie par. 2.1). Ook uit het projectplan blijkt die belangenafweging. Doorvaarbaarheid is een criterium geweest voor de locatiekeuze van gemaal en peilscheiding (par. 2.3) en uitdrukkelijk betrokken bij de vraag of er een sluis zou moeten komen (par. 5.2). Rijnland is dan ook van mening dat het de algemene beginselen van behoorlijk bestuur bij de besluitvorming over dit project niet heeft veronachtzaamd. Het oplossen van het urgente probleem van wateroverlast weegt volgens Rijnland echter dermate zwaar dat dit belang, ook al neemt Rijnland deel aan het Route-Overleg, prevaleert boven het vaarbelang en de economische voordelen daarvan. Na uitvoerig onderzoek is het creëren van een compartiment dan ook de maatschappelijk meest aanvaardbare oplossing gebleken.

Conclusie

De zienswijze over dit onderwerp geeft geen aanleiding om het ontwerp-projectplan aan te passen.

2.2 Beperkingen en schade

Inhoud

Het Koninklijk Nederlands Watersportverbond geeft binnen dit onderwerp als argumenten dat

- het peilbesluit met de aanleg van de daarbij horende dammen schade toebrengt aan de recreatievaart, het scheepvaartverkeer en de visstand;
- door de beoogde dam de vaart over de Turfmarktgracht onmogelijk wordt, een gracht waar horecaondernemers gehuisvest zijn, maar die ook gebruikt wordt om per rondvaartboot van de stad te genieten of per sloep, kano of SUPboard de centrale Markt te bezoeken;
- de Zeugstraatgracht bevaarbaar is ter hoogte van de hotspot IJssalon Davids Gelato gevestigd aan de Zeugstraat nummer 3 en deze de afgelopen jaren zeer frequent klandizie vanaf het water heeft ontvangen.
- het staande beleid 'Intieme Vaarroute', waarmee de Goudse binnenstad stap voor stap verder bevaarbaar wordt gemaakt, en waar Rijnland in 2009 mede initiatiefnemer van was, met de realisatie van de dam afgekap en gefrustreerd wordt;
- een peilbesluit zonder de aanleg van door vis- en scheepvaartverkeer passeerbare dam geheel indruist tegen de bestemming, de historische werkelijkheid en de wens om deze wateren ook in de toekomst voor scheepvaartverkeer bevaarbaar te houden.

De Roei- en Zeilvereniging "Gouda" (RZVG) geeft binnen dit onderwerp als argument dat

- het vanuit het voornemen tot het bevaarbaar maken van de binnenstad een slecht idee is, omdat het scenario dreigt dat het afsluiten van de Turfmarktgracht nooit meer ongedaan zal worden gemaakt.
- het afdammen van de Turfmarkt een negatieve historische uitstraling heeft, omdat nu iedereen zich nog een voorstelling kan maken hoe de aanvoerroute van turf via de Turfmarkt liep.
- de afsluiting van de Turfmarkt betekent dat de Turfmarkt niet meer beschikbaar is voor het aanleggen van roeiboten die de roeitocht vanuit Reeuwijk naar de binnenstad varen en de mogelijkheden elders in de binnenstad daarvoor al heel beperkt zijn.

De Stichting Platform Binnenstad en haar Randen geeft binnen dit onderwerp als argumenten dat

- het economisch belang van de binnenstad wordt geschaad, met name van de langs de gracht gesitueerde horecagelegenheden; café LEEF en de Spiegeltent;
- de twee in Gouda opererende rondvaartbootondernemers worden gedupeerd.
- de peilscheiding het transport over water onmogelijk maakt t.b.v. werkzaamheden in de buurt rond de Turfmarkt;
- intensivering van mobiliteit via het water juist de toekomst heeft, omdat belemmering van het verkeer voor langere tijd wordt voorkomen en de panden langs de gracht geen schade ondervinden door trillingen van zwaar verkeer.
- Gouda door het verloren gaan van de doorvaarbaarheid van de Turfmarktgracht het levendige beeld van het bijgevoegde foto-overzicht verliest.
- de met het plan Gouda Havenstad gedane investeringen om de (Binnen) Gouwe en de Turfmarktgracht weer bevaarbaar te maken voor de Turfmarktgracht tenietgedaan worden;

- het argument dat de Turfmarkt een doodlopende vaarroute is niet valide is om de Turfmarkt in zijn geheel onbevaarbaar te maken, omdat de Turfmarktgracht voor alleen grotere vaartuigen altijd al een doodlopende gracht is geweest en dat geen belemmering vormt om wel gebruik te maken van de Turfmarktgracht.

Het Goudse Watergilde en Gouda~ sterk ~aan de IJssel geven binnen dit onderwerp als argumenten dat

- met het afsluiten van de Turfmarktgracht voor schepen en scheepjes Rijnland het monumentale watersysteem, een belangrijk onderdeel van het beschermd stadsgezicht, als geheel beschadigt;
- het watersysteem meer afgesloten 'dode' takken krijgt, terwijl het Goudse streven sinds de jaren '90 juist is om de bevaarbaarheid van het monumentale watersysteem uit te breiden en daar ook belangrijke stappen in zijn gezet;
- het dreigende ontbreken van scheepjes en schepen in het beeld van de Turfmarkt voor minimaal de komende 13 jaar en bij een nog slechter scenario voor altijd, een schadelijke invloed heeft op de Turfmarkt als levend monument en levendige vaarweg.
- met het onbevaarbaar maken van de Turfmarktgracht het economisch belang van de vitale Goudse binnenstad wordt geschaad, waarbij specifiek café LEEF, de Spiegeltent en de rondvaartbootondernemers Reederij de IJssel en Bootje Kaas worden genoemd;
- intensivering van 'transport over water' 'de toekomst' heeft en een niet doorvaarbare peilscheiding dit onmogelijk maakt.
- het feit dat de Turfmarktgracht doodlopend is zeker geen reden is om deze nu voor minimaal 13 jaar en mogelijk voor altijd onbevaarbaar te maken.
- Rijnland voorzieningen dient te treffen om de doorvaarbaarheid van de Turfsingelgracht in stand te houden, omdat het onbevaarbaar maken van de Turfmarktgracht tot economische schade leidt en de plicht om de schade te beperken of voorkomen, voorrang heeft boven de plicht om de schade te vergoeden.

Antwoord

Het KNW noemt dat vaste peilscheidingen schade toebrengen aan de visstand. Het belang van het compartiment voor de visstand is echter heel klein. Gezien de steile kademuren en lange bruggen en duikers die zich binnen het compartiment bevinden is het compartiment een stukje stadsboezem met weinig potentie voor vis. Daarnaast is het ook nog eens een erg klein stukje en zal het geen significant effect hebben op de visstand in de stadsboezem. Vispasseerbare peilscheidingen realiseren heeft daarom te weinig toegevoegde waarde. Bij de uitvoering van de peilscheidingen houden we wel rekening met aanwezige vis. Het nieuwe gemaal wordt visveilig uitgevoerd, zodat vissen die (bijv. via de inlaat) toch in het compartiment terecht komen, daar via het gemaal ook weer heel uit komen.

Wij herkennen de door de indieners beschreven beperkingen voor de doorvaarbaarheid waar de afsluiting van de Turfmarktgracht toe leidt. Om dit nadelige effect te beperken wordt voorzien in een overstapplaats voor kano's en SUPs, zodat de beperking voor deze categorie vaartuigen zo minimaal mogelijk zal zijn (zie par. 5.2 van het projectplan). Dit is in lijn met het besluit van de gemeenteraad van 8 februari 2023 over de kaders voor de inzet van de middelen van het Waterfonds. Daarbij is het verder ontwikkelen van de intieme vaarroute als kano- en suproute als prioriteit vastgesteld. De kanovereniging heeft aan de gemeente aangegeven dat zij niet verwachten dat kano's ooit gebruik gaan

maken van een sluis. Zij hebben gevraagd om geschikte overstapplaatsen voor kano's en SUP's.

Het is niet zo dat Rijnland voorzieningen dient te treffen om de doorvaarbaarheid overal of specifiek op de Turfmarktgracht in stand te houden, omdat het onbevaarbaar maken tot economische schade leidt. In het uiterste geval kan, als die schade zich inderdaad voordoet, een nadeelcompensatieverzoek bij Rijnland worden ingediend (zie par. 5.3 van het projectplan). Zoals onder 2.1 ook al vermeld is, heeft Rijnland een belangenafweging gemaakt die ertoe heeft geleid dat doorvaarbaarheid en bereikbaarheid van lokale middenstand over het water beperkt wordt. Rijnland is niet verplicht ter beperking van schade kostbare maatregelen treffen zoals de bouw van een sluis (zie ook onder 2.5).

Bij de keuze van de voorkeursvariant in het Kaderplan Bodemdaling Binnenstad is het effect van de verschillende varianten op de monumentale waarde van het watersysteem met grachten, sluizen, kades etc. meegewogen. Daarbij is concreet afgewogen dat de één de aanpassing van het watersysteem ziet als een nieuwe toevoeging aan een systeem dat in de historie altijd aan verandering onderhevig is geweest, terwijl een ander het een afbreuk van het historische watersysteem vindt.

De beelden die de Stichting Platform Binnenstad en haar Randen, het Goudse Watergilde en Gouda~ sterk ~aan de IJssel mee hebben gestuurd zullen na de realisatie van de vaste peilscheiding inderdaad tot het verleden behoren. Kano's en SUPs zullen wel nog steeds gezien worden op de Turfmarktgracht.

Conclusie

De zienswijze over dit onderwerp geeft geen aanleiding om het ontwerp-projectplan aan te passen.

2.3 Strijdigheid met het bestemmingsplan

Inhoud

Het Koninklijk Nederlands Watersportverbond geeft binnen dit onderwerp als argumenten dat

- Rijnland het bestemde gebruik van het water van de Turfmarktgracht voor scheepvaartverkeer (artikel 11 Water van het vigerende bestemmingsplan Binnenstad West van de Gemeente Gouda; recreatief medegebruik en verkeersvoorzieningen ten behoeve van het scheepvaartverkeer) als kader zou moeten gebruiken waarbinnen het project ten uitvoer moet komen;
- een peilbesluit zonder de aanleg van door vis- en scheepvaartverkeer passeerbare dam geheel indruist tegen de bestemming, de historische werkelijkheid en de wens om deze wateren ook in de toekomst voor scheepvaartverkeer bevaarbaar te houden.

Het Goudse Watergilde en Gouda~ sterk ~aan de IJssel geven binnen dit onderwerp als argument dat

- in het vigerende bestemmingsplan de Turfmarkt-gracht de bestemming 'water' heeft (art. 11 resp. art. 13) en o.a. bestemd is voor recreatief medegebruik, aanlegsteigers, groenvoorzieningen, woonschepen en verkeersvoorzieningen ten behoeve van het scheepvaartverkeer.

Antwoord

In een bestemmingsplan wordt aangegeven welk gebruik er wel en niet is toegestaan op een bepaalde locatie. Dat dergelijk gebruik op grond van gemeentelijke bestemmingsplannen is toegelaten (toelatingsplanologie) wil echter niet zeggen dat dergelijk bestemd gebruik ook daadwerkelijk aanwezig moet zijn. Laat staan dat een waterbeheerder bij de vaststelling van een projectplan voor een gemaal en peilscheiding op grond van de Waterwet al deze toegestane vormen van gebruik mogelijk zou moeten maken.

Conclusie

De zienswijze over dit onderwerp geeft geen aanleiding om het ontwerp-projectplan aan te passen.

2.4 Rijnland moet herstellen wat het kapot maakt**Inhoud**

Het Koninklijk Nederlands Watersportverbond geeft binnen dit onderwerp als argumenten dat

- Rijnland het in stand houden van de bevaarbaarheid als minimaal uitgangspunt had moeten formuleren vanuit het principe "Als u iets kapot maakt, moet u dat betalen";

Het Goudse Watergilde en Gouda~ sterk ~aan de IJssel geven daarbij als argumenten dat

- Rijnland in strijd met de Waterwet handelt als Rijnland de voorzieningen gericht op het ongedaan maken of beperken van de nadelige gevolgen van de uitvoering van het werk (het beëindigen van de doorvaarbaarheid van de gracht) niet gaat treffen, of dat pas over dertien jaar gaat doen;
- Rijnland bij het scheiden van peilen elders wel gelijktijdig vaarvoorzieningen heeft getroffen voor de doorvaarbaarheid, bijvoorbeeld bij de aanleg van de Ir. de Cock van Leeuwensluis, de aanleg van polderstuwtejes in recreatieve vaarverbindingen tussen de Meije en de Nieuwkoopse Plassen en bij de Sloene in de Reeuwijkse Plassen.

Antwoord

Artikel 5.4, tweede lid, van de Waterwet en de daarin opgenomen zinsnede over het ongedaan maken en beperken van nadelige effecten maakt niet dat alle negatieve gevolgen van de uitvoering van een werk voorkomen moeten worden. Na zorgvuldige belangenafweging mag Rijnland het belang van het voorkomen van wateroverlast door een peilverlaging binnen het compartiment zwaarder laten wegen dat het vaarwegbelang. Indien Rijnland 'iets kapot maakt' kan ingeval van schade die redelijkerwijze niet voor rekening van een gedupeerde behoort te blijven op grond van artikel 7.14 van de Waterwet en de Nadeelcompensatieverordening van Rijnland een nadeelcompensatieverzoek worden ingediend (zie ook 2.2 van deze Nota van Beantwoording en par. 5.3 van het projectplan).

In elk project waar een maatregel de doorvaarbaarheid kan beperken wordt een situatie- en locatiespecifieke afweging gemaakt over het nemen van maatregelen om de doorvaarbaarheid in stand te houden. Dat elders de keuze is gemaakt om wel voorzieningen voor doorvaarbaarheid aan te leggen, is dus geen argument om dat ook aan de Turfmarkt te doen.

Conclusie

De zienswijze over dit onderwerp geeft geen aanleiding om het ontwerp-projectplan aan te passen.

2.5 Kosten en cofinanciering voor een sluis**Inhoud**

Het Koninklijk Nederlands Watersportverbond geeft binnen dit onderwerp als argumenten dat

- Provincie Zuid-Holland het Watersportverbond middels de ambtelijk projectsecretaris heeft bevestigd een substantiële bijdrage voor de realisatie van bijvoorbeeld klepstuw-tjes/ sluisjes in de dam bij te willen dragen;
- de door Rijnland gepresenteerde calculatie van 1 miljoen per klepstuw veel te hoog gecalculeerd is en de meerkosten in het geheel maximaal 800.000 euro blijken.

Het Goudse Watergilde en Gouda~ sterk ~aan de IJssel geven binnen dit onderwerp als argument dat

- de gefaseerde planning van de werkzaamheden (nu de aanleg van een dam en gemaal en daarna op zijn vroegst na 2036 de realisatie van een sluis) een onnodige extra overlast op de omgeving geeft met geluid en CO2 uitstoot en zeker leidt tot extra kosten;
- het doorvaarbaar maken van de peilscheiding middels een sluisje technisch en financieel wel binnen Rijnlands bereik ligt.

Antwoord

Bij het vaststellen van het Kaderplan Bodemdaling Binnenstad was de inschatting inderdaad dat de kosten van het doorvaarbaar aanleggen van de peilscheidingen ca. 1 miljoen per stuk zouden bedragen. Later zijn deze kosten bepaald o.b.v. schetsontwerpen die zijn gemaakt van de mogelijke oplossingen met en zonder sluis. In een memo aan de gemeenteraad met de titel 'invulling Raadsmotie doorvaarbare binnenstad' (gedateerd op 18 mei 2021; te vinden via [Document Gouda - Raadsmemo invulling motie doorvaarbaarheid.docx - iBabs RIS \(bestuurlijkeinformatie.nl\)](#)) geeft het college van burgemeester en wethouders de gemeenteraad deze kostenramingen. Ook geeft het college aan dat het redelijk is om ervan uit te gaan dat de (meer)kosten hoger zullen zijn wanneer er niet direct een sluis wordt aangelegd. In de memo staat ook de informatie over de mogelijke bijdrage van de Provincie Zuid-Holland.

Op 10 november 2021 heeft de gemeenteraad van Gouda een amendement aangenomen waarin o.a. is voorgesteld om een reserve Waterfonds op te richten en hiervoor € 1 miljoen uit de algemene reserve te onttrekken. Op 8 februari 2023 is door de gemeenteraad besloten over de kaders voor de inzet van de middelen van het Waterfonds. Daarbij is het verder ontwikkelen van de intieme vaarroute als kano- en suproute als prioriteit vastgesteld.

Conclusie

De zienswijze over dit onderwerp geeft geen aanleiding om het ontwerp-projectplan aan te passen.

3 Beantwoording zienswijze 2

Indiener is bewoner van de Turfmarkt en maakt zich zorgen over de voorgenomen peilverlaging. Hij/zij heeft geen tot onvoldoende antwoord gevonden op 3 vragen. In de volgende paragrafen beantwoorden we deze vragen. Belangrijk om te weten is dat in deze projectplan-procedure niet het peilbesluit bediscussieerd kan worden, maar alleen de bouw van het gemaal en de peilscheiding aan de Turfmarkt.

3.1 Probleemanalyse vochtproblemen

Inhoud

Indiener vraagt of de peilverlaging een oplossing biedt voor de gesuggereerde problemen? Indiener heeft geen gedegen probleemanalyse gevonden van de veronderstelde 'vochtproblemen' bij bewoners. En is van mening dat pas over peilverlaging gesproken kan worden als zo'n analyse per huis gemaakt is en een verklaring voor de oorzaken is gegeven. De problemen die indiener kent hebben volgens zijn/haar overtuigingen niets met het waterpeil van de Turfmarkt te maken, maar bv met onvoldoende ventilatie, bouw op lager gelegen achtererven, eensteensmuurtjes etc. Indiener vraagt helder inzichtelijk te maken en te laten onderzoeken welke vochtproblemen er zijn, wat de oorzaak per casus is en wat de beste aanpak per casus is.

Antwoord

Indiener lijkt te veronderstellen dat het oplossen van vochtproblemen bij bewoners het doel is van het Kaderplan Bodemdaling Binnenstad (KBB) en daarmee van de bouw van de peilscheiding en het gemaal aan de Turfmarkt. Deze veronderstelling is slechts ten dele waar.

In de afgelopen 50 jaar is het waterpeil in de binnenstad van Gouda niet meer verlaagd. Het gevolg hiervan is dat vochtproblemen door het jaar heen en wateroverlast bij regen nu wijdverbreid zijn. Het belangrijkste doel van het KBB is daarom om de kans op wateroverlast terug te brengen tot een acceptabel niveau. Dat gaat om overlast door een structureel te hoge grondwaterstand én om overlast door (piek)buien.

Ten behoeve van het KBB is met modelstudies in beeld gebracht waar de grondwaterstand in de huidige situatie zo hoog is dat deze potentieel tot overlast leidt en hoe dat is in 2050 'als we niks doen'. Dat is ook gedaan voor de overlast door 'water op straat'. Deze modelstudies zijn geverifieerd met de metingen uit het grondwatermeetnet van de gemeente.

Daarnaast is d.m.v. een enquête en interviews met bewoners van de Turfmarkt en Blauwstraat in beeld gebracht welke wateroverlast in de huidige situatie wordt ervaren. De enquête is naar alle adressen aan de Turfmarkt en Blauwstraat verstuurd, bewoners en eigenaren van 62 adressen hebben hem ingevuld. De enquête en interviews hebben het beeld van de modelstudies bevestigd.

Ruim 40% van de ca. 1400 gebouwen in de lage delen van de binnenstad heeft nu te maken met een zeer hoge grondwaterstand, met alle problemen van dien. Van sommige gebouwen ligt de vloer zelfs gelijk aan de gemiddelde grondwaterstand. In veel gebouwen komen ook stank- en vochtproblemen voor, die in de uiterste gevallen zelfs een gezondheidsrisico vormen. Zonder ingrijpen groeit dit aantal gestaag. Door de

voortgaande bodemdaling zal de overlast toenemen. De vloeren van de laagstgelegen gebouwen komen in steeds grotere aantallen onder de grondwaterstand te liggen. Dit leidt op termijn tot onbewoonbaarheid. Door uitvoering van het KBB loopt het aantal gebouwen met een zeer hoge grondwaterstand terug naar ca. 5%.

In de lage delen van de binnenstad is ook wateroverlast in gebouwen, tuinen en op straten nu al een serieus probleem. Een zware regenbui kan op dit moment niet altijd meer snel genoeg worden afgevoerd door het grond- en oppervlaktewater en de riolering. Daar komt bij dat als gevolg van de klimaatverandering steeds zwaardere buien worden verwacht én dat deze buien steeds vaker voorkomen. Door uitvoering van de peilverlaging uit het KBB is er meer ruimte in de grond en de grachten om hevige regenbuien op te vangen. Er blijft dan nauwelijks nog water op straat staan. De kans op overstroming vanuit het oppervlaktewater voldoet weer aan de landelijke norm.

Conclusie

De zienswijze geeft geen aanleiding om het ontwerp-projectplan aan te passen.

3.2 Schadelijke gevolgen voor panden

Inhoud

Indiener vraagt wat de schadelijke gevolgen zijn voor de panden? Indiener heeft als aanwonende zorgen over de consequenties. Indiener stelt dat door het wegtrekken van grondwater palen van diverse huizen aan de gracht droog zullen komen te liggen en gaan rotten waardoor de huizen verzakken. Indiener geeft aan dat zijn/haar eigen huis 'op staal' gefundeerd heeft, maar dat dit 'hangt' tussen de burens en vraagt zich af wat er gebeurt als die gaan verzakken?

Antwoord

De meeste gebouweigenaren en bewoners binnen het compartiment, dus ook aan de Turfmarkt, profiteren van de peilverlaging. In vergelijking met de alternatieven die zijn beschouwd is dit maatregelenpakket voor het grootste aantal gebouweigenaren en bewoners het gunstigst. Zo hoeven 1900 eigenaren van gebouwen binnen de singels geen investeringen te doen voor het aanbrengen van een fundering en worden kosten en klachten gerelateerd aan vochtproblemen verminderd.

Het klopt dat een (diepe) houten paalfundering schade kan leiden door droogstand als gevolg van de peilverlaging. Bij de vaststelling van het KBB en peilbesluit was de verwachting dat als gevolg van de peilverlaging de eigenaren van maximaal 60 gebouwen met een houten paalfundering binnen het invloedgebied van de peilverlaging vervroegd maatregelen voor funderingsbehoud zouden moeten uitvoeren. Nader onderzoek bij 65 gebouwen heeft uitgewezen dat er slechts 21 werkelijk een diepe houten paalfundering hebben. En dat bij 17 van de 21 gebouwen het grondwater nu al zo dicht bij het hoogste funderingshout staat dat het door de uitvoering van het KBB daar onder zou kunnen zakken. Deze gebouwen staan niet aan de Turfmarkt en betreffen dus niet de naast het huis van de indiener gelegen gebouwen. De paalfundering van deze 17 gebouwen kan overigens met een lokale infiltratievoorziening beschermd kunnen worden tegen droogstand. De gemeente is hierover in overleg met de eigenaren.

Als de huizen van de indiener en zijn/haar burens allemaal 'op staal' gefundeerd zijn speelt er iets anders: Gebouwen die 'op staal' zijn gefundeerd zakken mee met de bodem. Omdat de ondergrond van klei en veen is en niet homogeen is en het gewicht van de stad op die ondergrond niet gelijk verdeeld is, zakken gebouwen of delen van gebouwen niet met dezelfde snelheid. Satellietmetingen van de bodemdaling laten zien dat het heel normaal is dat gebouwen die naast elkaar staan niet even snel dalen en ook dat verschillende dalingssnelheden tussen delen van gebouwen eerder regel dan uitzondering zijn. Scheefzakken van gebouwen is een normaal verschijnsel in de oude binnenstad van Gouda. De verschilzettingen die zich nu in de binnenstad voordoen zijn er altijd geweest en leiden over het algemeen niet tot grote, constructieve problemen. Scheurvorming komt veel voor en betekent voor eigenaren met enige regelmaat onderhoud.

Er komt niet meer bodemdaling door de peilverlaging. Het gaat om een tijdelijke versnelling. De versnelling is beperkt vergeleken met de nu al gemeten bodemdaling. De aanvullende verschilzetting als gevolg van de peilverlaging valt naar verwachting in het niet bij de verschilzetting die de stad nu al kent.

Het kan ook voorkomen dat panden die zijn gefundeerd op staal naast panden staan die zijn gefundeerd op (houten) palen. Als deze panden aan elkaar vast zitten, kan dit leiden tot ongelijke zetting, met scheurvorming en andere problemen tot gevolg. Hiervan zijn in de stad enkele voorbeelden bekend, maar het betreft een zeer beperkt aantal. Omdat ongelijke zetting geen nieuw probleem is (dit speelt al sinds de introductie van palen in de binnenstad, dus al zeker 50 tot 100 jaar), zijn problemen als gevolg van deze situatie naar verwachting al lang geleden geconstateerd en verholpen. We kunnen op basis van onze kennis echter niet uitsluiten dat het helemaal nergens in de binnenstad meer voorkomt. We raden huiseigenaren dan ook aan om zich te verdiepen in de situatie van de fundering van hun huis.

Tenslotte houden we in de gaten of er toch niet iets mis gaat door de peilverlaging. Daarvoor wordt een monitoringsprogramma opgezet waarbij onder andere gekeken wordt naar de bodemdaling, de grondwaterstand, de gevolgen voor de bebouwing en de wateroverlast. De monitoring start ruim voor de eerste peilverlaging. Monitoren is niet 'monitoren van schade'. Op basis van ons onderzoek verwachten we geen schade. We monitoren vanuit zorgvuldigheid én om meer praktijkkennis op te doen. Bij optreden van onvoorziene en ongewenste effecten kunnen we natuurlijk besluiten een volgende stap van peilverlaging niet (direct) uit te voeren.

Conclusie

De zienswijze geeft geen aanleiding om het ontwerp-projectplan aan te passen.

3.3 Schadevergoeding

Inhoud

Indiener vraagt elke garanties/tegemoetkomingen bewoners krijgen die dergelijke schadelijke gevolgen ondervinden?

Indiener wil harde garanties dat hij/zij schade kan verhalen op gemeente en waterschap.

Antwoord

We gaan er dus van uit dat er geen schade ontstaat, maar als dat helaas wel het geval blijkt is daar een wettelijke regeling voor: u heeft recht op nadeelcompensatie als u schade lijdt door wat heet 'rechtmatig overheidshandelen' (zie ook paragraaf 5.3 van het projectplan).

De gemeente en het hoogheemraadschap gaan nog afspraken maken over bij welk 'loket' u hier een beroep op kunt doen, bij de gemeente of bij het hoogheemraadschap. We willen voorkomen dat u van het kastje naar de muur gestuurd wordt. Duidelijkheid over dit loket zullen we voor de start van de peilverlaging geven.

Conclusie

De zienswijze geeft geen aanleiding om het ontwerp-projectplan aan te passen.

4 Beantwoording zienswijze 5

Indiener heeft een woning op ca 40 meter afstand van het plangebied en heeft direct zicht op het project. De zienswijze heeft betrekking op het omgevingsbeeld, het ruimtelijk ontwerp en de uitwerking daarvan. Ten eerste spreekt indiener zijn/haar waardering uit dat bij de planvorming de (rijks-)monumentale omgeving een belangrijke rol speelt en steunt het uitgangspunt van een modern, eigentijds ontwerp. Indiener ondersteunt de gekozen variant met uitzondering van het volgende:

Inhoud

Indiener constateert dat in de gekozen variant sprake lijkt te zijn van schuin geplaatst hekwerk, terwijl het monumentale hekwerk in de directe omgeving een verticale belijning heeft. Indiener vindt het vanwege de continuïteit van het stedenbouwkundige beeld van belang deze verticale belijning te ondersteunen en door te zetten.

Indiener pleit voor een architectonisch en stedenbouwkundig kwalitatief goed en passend ontwerp. Hij/zij raadt aan de uitgangspunten voor de nadere uitwerking te concretiseren en daar criteria voor te formuleren op basis van een analyse van de stedenbouwkundige en architectonische kenmerken van de bestaande monumentale omgeving met betrekking tot verschijningsvorm, verhoudingen, materiaalgebruik, textuur, kleur, detaillering etc.

Antwoord

Het schuin geplaatste hekwerk dat indiener op één van de afbeeldingen ziet is de leuning die bij de instroomopening aan de voorzijde van het gemaal wordt aangebracht, zodat drijfvuil handmatig kan worden verwijderd. De schuine plaatsing is een resultaat van een functionele eis voor dit onderdeel van het gemaal. Bij de nadere detaillering van het ruimtelijk ontwerp blijft het doel om de noodzakelijke onderdelen van het gemaal zo goed mogelijk in te passen. De noodzaak van de schuine plaatsing van deze leuning zal dan nogmaals worden bekeken in relatie tot de uitgangspunten voor de inpassing.

Daarnaast onderschrijven we de suggestie die indiener doet voor het formuleren van uitgangspunten en criteria op basis van de kenmerken in de omgeving.

Conclusie

De zienswijze geeft geen aanleiding om het ontwerp-projectplan aan te passen.

Bijlage 1. Zienswijze Koninklijk Nederlands Watersportverbond

Orteliuslaan 1041
3528 BE Utrecht
Tel. 030 – 307 7500

www.watersportverbond.nl

Dijkgraaf en Hoogheemraden van het
hoogheemraadschap Rijnland
Postbus 156
2300 AD Leiden

Datum: 27 oktober 2023
Kenmerk: 23.059492
Contactpersoon: [REDACTED]
Onderwerp: zienswijze Peilscheiding en Gemaal Turfmarkt

Geacht College van Dijkgraaf en Hoogheemraden van Rijnland,

Geachte heer, mevrouw,

Op grond van haar statuten en haar werkzaamheden is het Watersportverbond belanghebbende bij de plaatsing van de Peilscheiding en het Gemaal aan het begin/ uiteinde van de Turfmarkt, nu wij de belangen behartigt van al hetgeen samenhangt met het bedrijven van watersport en waterrecreatie. En in elk geval voor zover het de bevaarbaarheid van het water betreft.

Eerdere Peilbesluit

Allereerst willen wij u erop wijzen dat wij het Goudse Peilbesluit volledig begrijpen vanuit het grote belang dat de Gemeente Gouda en het Hoogheemraadschap Rijnland hecht aan droge voeten voor elke Gouwenaar. Echter de Gemeente Gouda en Rijnland vergeten iets in dit besluit: het belang van het in stand houden van de bevaarbaarheid van de Goudse binnenstad, die door dit peilbesluit en de daarbij aan te leggen peilscheiding (dam) op de Turfmarkt volledig verdwijnt. Door dit belang op geen enkele manier serieus mee te wegen in het eerdere besluitvormingsproces voldoet het Peilbesluit niet aan de wettelijke eisen. Bij een project van dit formaat als Stevige Stad dient de tijdsduur van onbevaarheid maximaal de bouwtijd te bestrijken. Om vervolgens als vaarroute beschikbaar te worden als transportader, waterweg en recreatiezone voor waterrecreanten en rederijen (beroepsvaart). De bestuursrechter Rechtbank Den Haag (zaaknummer SGR 21/188 WATER) oordeelde hierover: Uw bezwaren tegen het Peilbesluit moet u aan de Gemeente Gouda en het Hoogheemraadschap Rijnland richten bij het afdammen. Immers daarmee geeft u bestuurders de speelruimte om alsnog de eventuele peilscheiding alsnog doorvaarbaar aan te leggen. Helaas kiest u in het voorliggende Ontwerp Projectplan Peilscheiding en Gemaal Turfmarkt niet voor het aanbrengen de voor de scheepvaart doorvaarbare variant. Dat betreurt ons, vooral vanwege de zeer geringe meerkosten. Zodoende deze Zienswijze.

Orteliuslaan 1041
3528 BE Utrecht
Tel. 030 – 307 7500

www.watersportverbond.nl

Waternetwerk

In de Basisvisie voor het Recreatie Toervaartnet (BRTN) is een samenvatting opgenomen van het provinciale beleid voor Zuid-Holland. Dit stuk heeft zeker zeggingskracht in deze procedure.

“Provinciaal beleid en regionale economische en ruimtelijke ontwikkeling. In Zuid-Holland wonen 3,5 miljoen mensen. Het is een dichtbevolkte provincie. Met de steden, dorpen, het groen en de kust heeft Zuid-Holland het nodige te bieden aan inwoners en bezoekers. Vooral op het gebied van de watersport liggen er kansen. Zuid-Holland is op een aantal terreinen, waaronder waterrecreatie, achtergebleven, in vergelijking met andere regio's in Nederland en Europa. Daarom heeft een aantal overheden en organisaties uit de publieke sector uit de provincie, medio 2014, de volgende uitgangspunten voor een positieve toekomstige ontwikkeling geformuleerd: Binnen de provincie is de Zuidelijke Randstad een mondiaal concurrerende regio. Er wordt naar gestreefd die positie te versterken. In 2040 behoort deze regio tot één van de tien economisch krachtigste van Europa (Adaptieve Agenda Zuidelijke Randstad 2040). De aantrekkelijke stedelijke centra van Rotterdam, Den Haag, Leiden, Delft en Dordrecht zijn dan goed voorzien met metropolitane landschappen voorzien van parken en aantrekkelijke wateren. Een landelijk gebied met veen-, kust- en deltalandschappen dat internationaal wordt gewaardeerd. Er is ruimte voor groen, natuur en recreatie nabij het grootstedelijk gebied en dat vormt een essentiële schakel in keten van de biobased economie. Er zijn grote inspanningen nodig om de effecten op het gebied van waterkwaliteit en waterkwantiteit en waterveiligheid te beheersen, maar er liggen ook kansen voor recreatie en maritieme economische activiteiten. Een aantrekkelijk provinciaal vaarnetwerk maakt hier een belangrijk onderdeel van uit.

Leefbaarheid

De provincie wil tegelijk de recreatie, toerisme, cultuur(historie), landschap, water en natuur meer met elkaar verbinden en heeft hiervoor een impulsprogramma. Vooral wanneer oplossingen op een slimme manier met elkaar worden gecombineerd, biedt dat interessante kansen voor de vitaliteit en de ruimtelijke kwaliteit van de provincie. Daarnaast wordt ruimte geboden aan breed toeristisch-recreatief ondernemerschap, ook aan de kust. Gedacht kan worden aan streekeigen producten en waterrecreatie. Tijdens spitsuren geeft de provincie prioriteit aan de doorstroming van het wegverkeer boven de recreatievaart. Hierbij wordt de beroepsvaart zoveel mogelijk ontzien. De Beleidsvisie Groen geeft aan dat de provincie de verschillende functies in de groene ruimte (water, cultuurhistorie, natuur, recreatie en landbouw) de komende jaren nog meer wil koppelen om de provinciale doelen te kunnen halen. Meervoudig ruimtegebruik en slimme koppelingen zijn daarom het uitgangspunt. De komende jaren ligt minder de nadruk op nieuwe groengebieden, maar meer op netwerken waarbij de kwaliteiten van het landschap behouden blijven. Daarnaast is de kwaliteitsverbetering van de bestaande groengebieden een belangrijk aandachtspunt. De Visie Ruimte en Mobiliteit geeft aan dat de samenloop van de beroepsvaart met de recreatievaart adequaat moet worden geregeld. Er wordt ingezet op een samenhangende groenblauwe structuur die stad en land met elkaar verbindt. In de (ontwerp)Visie Ruimte en Mobiliteit geeft de provincie aan dat men het waternet van Zuid-Holland nadrukkelijker wil profileren als een belangrijke drager van de Zuid-Hollandse identiteit, economie en leefklimaat. De veelzijdigheid van het waternetwerk biedt evenzoveel potenties voor betere benutting, integratie en verdere ontwikkeling van de diverse kwaliteiten.”

Orteliuslaan 1041
3528 BE Utrecht
Tel. 030 - 307 7500

www.watersportverbond.nl

Gouda en het vaarwater

De kleine wateren in Gouda ontwikkelden zich afgelopen decennia tot een aantrekkelijke plek voor waterrecreatie. Deze wateren worden op de website welkomingouda.nl en door burgers de Intieme Vaarroutes genoemd, naar het gelijknamige haalbaarheidsonderzoek naar het terugbrengen van de bevaarbare binnenstad dat Rijnland, Gemeente Gouda en andere partners hier in 2009 voor heeft uitgevoerd.

Afgelopen jaren bedroeg de vaart in de Goudse binnenstad tenminste 200 kleinere vaartuigen (sloepen, vletjes, schouwen, kano's en boards) per warme dag. Het aantal warme dagen bedroeg in bijvoorbeeld 2020: april 16, in mei 16, in juni 21, juli 20, september 15, oktober 1. Een totaal van 89 warme dagen. Uit onderzoek blijkt dat dergelijke bezoekers aan een binnenstad een aanzienlijk bedrag per vaartuig besteden aan zaken als funshopping, horeca-bezoek en dergelijke. In zo'n onderzoek elders in het land worden bedragen genoemd van tegen de € 55,-- per vaartuig per dag. Dit is een aanzienlijk economisch belang dat in de afweging van het Peilbesluit geheel niet is meegewogen. En sinds de Goudse Intieme Vaarroutes steeds drukker worden bevaren, haaks op de economische kansen voor dit deel van Gouda.

Pleidooi voor behoud bevaarbaarheid

Ons pleidooi is als volgt. Het Peilbesluit dat Rijnland heeft genomen is (nog) niet goed, want het is niet compleet, zoals wij eerder hebben ingesproken in de Raadsvergadering van Gouda en de Verenigde Vergadering. Het Peilbesluit biedt wel droge voeten voor de bewoners in het laagste deel van de binnenstad, maar brengt tegelijkertijd met de aanleg van de daarbij horende dammen schade toe aan de recreatievaart, het scheepvaartverkeer en de visstand. Door de beoogde dam wordt de vaart onmogelijk over de prachtige monumentale Turfmarktgracht. Een gracht waar horeca ondernemers gehuisvest zijn, maar die ook gebruikt wordt om per rondvaartboot van de stad te genieten of per sloep, kano of SUPboard de centrale Markt te bezoeken. Het huidige gebruik van het water van de Turfmarktgracht voor scheepvaartverkeer is letterlijk bestemd en benoemd in artikel 11 Water van het vigerende bestemmingsplan Binnenstad West van de Gemeente Gouda als recreatief medegebruik en verkeersvoorzieningen ten behoeve van het scheepvaartverkeer. Het verbaast ons dat Rijnland in het Peilbesluit het huidige bestemde gebruik niet als kader gebruikt, waarbinnen het project ten uitvoer moet komen.

In die inspraakronde bleven de volgende drie vragen daarnaast onbeantwoord:

1. Het verraste ons volledig dat in het project bij het opmaken van de verschillende opties niet het in stand houden van de bevaarbaarheid als minimaal uitgangspunt formuleerde. Het bestuur van Rijnland draagt in onze ogen wél degelijk verantwoordelijkheid, vanuit staand waterrecreatiebeleid, vanuit het principe "Als u iets kapot maakt, moet u dat betalen". Dit heeft met de juridische werkelijkheid van elk project te maken. Het bestuur schaaft nu met het voorliggende voorstel ons belang, om het vervolgens volkomen ten onrechte (en ook niet-rechtsgeldig) via een lokale motie eventueel te laten regelen. Wij verzochten Rijnland om alsnog het behoud van de bevaarbaarheid vanuit deze juridische reden mee te nemen, zowel beleidsmatig als financieel.

Orteliuslaan 1041
3528 BE Utrecht
Tel. 030 – 307 7500

www.watersportverbond.nl

2. De tweede reden legden wij uit vanuit het gehele watersysteem. Het kan niet zo zijn dat enkel lokale overheden in waterprojecten verantwoordelijkheid dragen voor het behoud van de zij-routes. Het Vaarnetwerk zou zomaar binnen afzienbare tijd enkel uit hoofdvaarroutes kunnen bestaan. Zo'n netwerk heeft generlei aantrekkelijkheid voor ons als gebruikers. Vandaar ons – tot nu toe tevergeefs – beroep om op het ingenomen standpunt terug te komen en alsnog de bevaarbaarheid vanuit regionaal belang mee te nemen, zowel beleidsmatig als financieel.

3. Uit de beantwoording tijdens de Commissievergadering bleek dat Hoogheemraad Langeslag waterrecreatie niet als Rijnlands belang ziet. Toch bespreekt het Watersportverbond minimaal halfjaarlijks alle vaarroutes met drie ambtenaren in dienst van Rijnland in het zogenaamde Route-Overleg. Rijnland, provincie, Waterrecreatie Nederland en onze organisatie bespreken daar alle mitsen en maren van ieder waterlichaam. Met als doel stroomingen en/of slechte doorvaart te voorkomen. Bij navraag halverwege november blijkt, dat geen van onze contactpersonen van Rijnland intern is geconsulteerd over het eventuele afdammen van dit deel van het Fijnmazige vaarnetwerk. Daarmee voldoet het besluit niet aan de wettelijke eis dat het bestuursorgaan de nodige kennis omtrent de relevante feiten en de af te wegen belangen vergaart en die in haar besluitvorming betreft. Dat heeft tot gevolg dat wij ons niet kunnen voorstellen dat dit besluit op zorgvuldige wijze tot stand is gekomen en gedragen wordt door een onderbouwing die op evenwichtige wijze tot stand is gekomen. Saillant detail vormt dat één van de drie medewerkers de titel Nautische Zaken draagt, wat ons deed veronderstellen dat Rijnland een opdracht heeft om de recreatie- en beroepsvaart te faciliteren. Immers, het begrip

Nautisch is gericht op de bevaarbaarheid van vaarwateren en het gebruik daarvan. Wij ervaren dit overleg met Rijnland overigens als van zeer grote waarde, en zouden het eeuwig zonde vinden als Rijnland zich met deze afsluiting hieraan onttrekt. Oud-Hoogheemraad de heer Langeslag nam in de Verenigde Vergadering helaas niet eens de moeite om het belang te benoemen of de door ons gestelde vragen te beantwoorden. Nog meer bevreemd waren wij over de reactie van Oud-Wethouder mevrouw Niezen, die zich op het standpunt stelde dat vaarwater van de Turfmarktgracht van geen enkel belang is. Dit terwijl haar Gemeenteraad hierover met ruime meerderheid een motie heeft aangenomen om het behouden van de bevaarbaarheid te onderzoeken. Daarnaast heeft Provincie Zuid-Holland ons middels de ambtelijk projectsecretaris bevestigd een substantiële bijdrage voor de realisatie van bijvoorbeeld klepstuwten/ sluisjes in de dam bij te willen dragen. Hoogheemraad Langeslag wees ons er in de commissievergadering op dat het belang van bevaarbaarheid enkel en alléén door de Gemeenteraad zou moeten worden afgewogen. Met die zienswijze zijn wij het pertinent oneens. Immers in de Waterschapswet is bepaald dat het Hoogheemraadschap de beheerder van het water is en daarmee ook de zorg voor het vaarwater en (het behouden van) de bevaarbaarheid draagt. Dat andere overheden overal in het land in het huidige tijdsgewricht kosten noch moeite besparen om historische grachten te ont-dempen, maakt het besluit enkel pijnlijker.

Orteliuslaan 1041
3528 BE Utrecht
Tel. 030 – 307 7500

www.watersportverbond.nl

Resumerend:

1. Nooit is een antwoord gegeven of het principe "Wat u stuk maakt, moet u betalen" ook voor dit project geldt.

2. Niet is aangegeven waarom het eventueel afsluiten van de Turfmarkt- en Zeugstraatgracht nooit op de agenda is gekomen van het Route-overleg dat wij met Rijnland voeren. Ook is niet aangegeven wie van het Dagelijks Bestuur verantwoordelijk is voor de deelname van het Hoogheemraadschap in dit overleg.

3. Wij hopen dat het bestuur erop wil terugkomen dat het op geen enkele manier verantwoordelijkheid wil dragen voor het faciliteren van de beroeps- en recreatievaart. Concreet vroegen wij het bestuur Rijnland op 18 november 2020 om extra aandacht aan de bevaarbaarheid binnen de verdere uitvoering van het project Kaderplan Bodemdaling Binnenstad (KBB) te geven en hiervoor geld te reserveren. Vanuit de noodzaak om de bevaarbaarheid voor de binnenstad te behouden, vragen wij die vraag hierbij opnieuw.

In het coalitieprogramma 2019 – 2023 van Rijnland staat dat investeren in water een investering is met een bredere uitstraling dan ons watersysteem alleen. Het is een investering in onze directe leefomgeving, in mens, dier en milieu'. De Europese kaderrichtlijn 2000/60/EG Water verplicht ook om bij het afsluiten van een watergang maatregelen te treffen om het aquatische milieu in stand te houden.

Terzijde, Eerder in de beantwoording van de Zienswijzen (september 2020) heeft Rijnland over de bevaarbaarheid weinig argumenten geleverd. Rijnland verwees in de beantwoording (zie bovenstaande kader) naar de Nota van Beantwoording van het KBB, waarin foutieve informatie van het Hoogheemraadschap veel ruis opleverde over de betaalbaarheid. In de beantwoording van het Kaderplan wordt vermeld dat de Zeugstraat niet bevaarbaar is voor vaarwegverkeer. Dit is pertinent onjuist. De feitelijke situatie is dat de Zeugstraatgracht op dit moment niet in zijn geheel bevaarbaar is, door een gering aantal (te) lage bruggen. Zoals aangegeven in onze reactie in de Verenigde Vergadering is de Zeugstraatgracht bevaarbaar ter hoogte van de hotspot IJssalon Davids Gelato gevestigd aan de Zeugstraat nummer 3. Afgelopen jaren heeft Davids Gelato zeer frequent klandizie vanaf het water ontvangen.

De beantwoording is op dit punt in strijd met de feitelijke situatie. De door Rijnland gepresenteerde calculatie van 1 miljoen per klepstuw is gelet op de praktijk veel te hoog gecalculeerd. Al na twee telefoontjes met de omgevingsmanager van Rijnland, blijken de meerkosten in het geheel maximaal 800.000 euro te beslaan. Voor deze Zienswijze is dit zeker van belang. Met deze twee volkomen onjuiste conclusies is gegeven dat het besluit van Rijnland in onvoldoende mate getuigt van een zorgvuldige voorbereiding, van het in volstrekt onvoldoende mate vergaren van de benodigde kennis en plegen van de juiste belangenafweging waarmee ieder besluit gepaard dient te gaan. Het staande beleid 'Intieme Vaarroute', waarmee de Goudse binnenstad stap voor stap verder bevaarbaar wordt gemaakt, en waar Rijnland in 2009 mede initiatiefnemer van was, wordt met de realisatie van de dam afgekap en gefrustreerd.

Orteliuslaan 1041
3528 BE Utrecht
Tel. 030 – 307 7500

www.watersportverbond.nl

Uw voorliggende Ontwerp druist in tegen elke vorm van behoorlijk bestuur, nu op geen enkele adequate wijze naar ons is gereageerd hoe ons belang is afgewogen. De summiere en ook volstrekt onjuiste wijze waarop in de beantwoording van de zienswijzen op onze argumentatie is ingegaan wordt door ons niet als zodanig beschouwd. Het "afdoen" van een belang zonder adequate beargumentering kan onder geen enkel beding goed bestuur worden genoemd. Wij verzoeken u dan ook het voorliggende Ontwerp door te ontwikkelen tot een Ontwerp waarin de Bevaarbaarheid gegarandeerd kan blijven.

Kortom,

Wij begrijpen als geen ander dat de overheden samen een opdracht hebben de stad ook voor de toekomst veilig en droog te houden, maar een Peilbesluit zonder de aanleg van door vis- en scheepvaartverkeer passeerbare dam druist geheel in tegen de bestemming, de historische werkelijkheid en de wens om deze wateren ook in de toekomst voor scheepvaartverkeer bevaarbaar te houden.

Hoogachtend,

Het Watersportverbond (KNWV) bestaat uit én maakt zich sterk voor zo'n 360 aangesloten watersportverenigingen, die meer dan 75.000 leden (recreanten, breedtesporters, wedstrijdporters en topsporters) vertegenwoordigen. Het Watersportverbond ondersteunt verenigingen op tal van gebieden. Zo worden verenigingsbestuurders meerdere keren per jaar bijeen gebracht om kennis en ervaringen uit te wisselen en helpen we met het oplossen van lastige verenigingsvraagstukken. Kinderen worden enthousiast voor de watersport, trainers en instructeurs worden opgeleid en wedstrijdporters kunnen deelnemen aan eigentijdse en goed georganiseerde wedstrijden. Gezamenlijk voelen wij ons verantwoordelijk voor de hele 'vaarweg': van kennismaking met de boot, het board en/of kanovaren tot Olympisch goud. We zijn er niet alleen voor plezier en prestatie. De sport moet je kunnen blijven beleven! Dit vraagt schoon en veilig water dat goed is ontsloten voor sport en recreatie door alle inwoners. Daarom maakt ons verbond zich sterk voor het toegankelijk, betaalbaar en bevaarbaar houden van de 4400 kilometer aan Nederlandse vaarwegen en onze Noordzeekust. Wij zijn continu in beweging om aantrekkelijk te blijven voor sporters, leefbaarheid, recreanten en publiek.

Bijlage 2. Zienswijze indiener 2

From: [REDACTED]
Sent: zondag 5 november 2023 16:23:40
To: Post
Cc:
Subject: Peilverlaging Turfmarkt Gouda

Aan: College van Dijkgraaf en Hoogheemraden van het Hoogheemraadschap van Rijnland,
Postbus 156, 2300 AD te Leiden, per email: <post@rijnland.net>

Uw Kenmerk: 23.059492

Onderwerp: 'Zienswijze op het ontwerp Projectplan Peilscheiding en Gemaal Turfmarkt te Gouda

Net als de Goudse Wateralliantie maak ik mij grote zorgen over de voorgenomen peilverlaging van de Turfmarkt cum annex. Dat is ook de reden geweest dat ik een WOO-verzoek heb ingediend bij de gemeente om alle onderliggende stukken ter inzage te krijgen en mij een goed oordeel te kunnen vormen over de plannen. Natuurlijk kreeg ik vooral de bekende onderzoeken toegezonden, veel vergaderverslagen en uitsluisbriefjes voor deze vergaderingen etc. De directie correspondentie tussen gemeente en waterschap of tussen wethouder en waterschap is slechts mondjesmaat toegevoegd.

Mijn hoofdvragen zijn echter anders dan die van het Watergilde. Voor mij als bewoner van de Turfmarkt zijn de volgende vragen cruciaal:

- biedt de peilverlaging een oplossing voor de gesuggereerde problemen?
- wat zijn de schadelijke gevolgen voor de panden
- en welke garanties/tegemoetkomingen krijgen bewoners die dergelijke schadelijke gevolgen ondervinden?

Op alle drie punten vindt ik geen tot onvoldoende antwoorden in de stukken. Een gedegen probleemanalyse van de veronderstelde 'vochtproblemen' bij bewoners heb ik niet gevonden. Pas als zo'n analyse per huis gemaakt is, en een verklaring voor de oorzaken is gegeven, kan er überhaupt over peilverlaging gesproken worden. De problemen die ik ken hebben naar mijn stellige overtuiging niets met het waterpeil van de Turfmarkt te maken, maar bv met onvoldoende ventilatie, bouw op lager gelegen achtererven, eensteensmuurtjes etc. Als aanwonende heb ik daarnaast uiteraard zorgen over de consequenties. Ik was nauw betrokken bij de problematiek van mijn overbuurman, eigenaar van de Turfmarkt kerk. Die kerk begon te verzakken na de bouw van een wooncomplex erachter met parkeergarage - dus met wegtrekken van grondwater. De palen van de kerk kwamen - met goedkeuring en medeweten van de gemeente - droog te liggen en gingen uiteraard rotten. Dat zal straks ook - weer met instemming van de gemeente - ook gebeuren met diverse huizen aan onze gracht. Zelf sta ik op staal, maar we 'hangen' tussen de burens. Wat gebeurt er als die gaan verzakken? Ik wil dan ook harde garanties dat ik schade kan verhalen op gemeente en waterschap. Om dat te kunnen breng ik hierbij de risico's helder en indringend onder de aandacht van jullie.

Allereerst vraag ik u nadrukkelijk om, voordat welke stap dan ook gezet gaat worden die leidt tot peilverlaging, helder inzichtelijk te maken en te laten onderzoeken welke vochtproblemen er zijn, wat de oorzaak per casus is en wat de beste aanpak per casus is. Afhankelijk van de reactie overweeg ik ook aan uw organisatie een WOO-verzoek te richten

In afwachting van uw reactie

hoogachtend

[REDACTED]

Bijlage 3. Zienswijze Roei- en Zeilvereniging "Gouda"

Aan: College van Dijkgraaf en Hoogheemraden van het Hoogheemraadschap van
Rijnland,
Postbus 156,
2300 AD te Leiden,
per email: <post@rijnland.net

Kenmerk 23.059492

Onderwerp: 'Zienswijze Peilscheiding en Gemaal Turfmarkt'

Reeuwijk 05.11.2023

Geacht College,

Hierbij geeft de **Roei- en Zeilvereniging "Gouda" (RZVG)**, opgericht in 1911 te Gouda, gevestigd in Reeuwijk, haar zienswijze op het voornemen in de binnenstad van Gouda aan het eind van de Turfmarkt, nabij de Lage Gouwe een peilscheiding en gemaal aan te leggen.

De RZVG is bekend met de bijzondere bodemproblematiek in de binnenstad van Gouda.

De RZVG is ook bekend met de nog nader uit te werken plannen tot het bevaarbaar maken van de binnenstad. Het eerste plan werd enige jaren geleden gepresenteerd door de toenmalig wethouder R. van Schelven. Zijn plan heeft zich enige jaren in een bureaulade bevonden. In de afgelopen jaren heeft men de plannen van toen weer tegen het licht gehouden en er werd voorzichtig gestreefd naar en begonnen aan de uitwerking en uitvoering.

Bezien vanuit het voornemen tot het bevaarbaar maken van de binnenstad is het afdammen van de Turfmarkt een uitermate slecht idee.

Ooit heeft "men" besloten de Oost- en Westhaven af te sluiten met als resultaat dat dit gezien de kosten nimmer ongedaan gemaakt kan worden.

Voor de Turfmarkt dreigt nu hetzelfde scenario.

Uit historisch oogpunt heeft het afdammen van de Turfmarkt ook een negatieve historische uitstraling.

Nu kan een ieder zich nog een voorstelling maken hoe de aanvoerroute van turf uit de Reeuwijkse en Sluipwijkse Plassen - via de Karnemelksloot, Blekerssingel, Kattensingel en Hoge en Lage Gouwe - via de Turfmarkt liep.

De RZVG organiseert al vele jaren vanuit Reeuwijk een roeitocht naar de binnenstad en volgt de hiervoor aangegeven turfroute.

Elk jaar is het weer een heel gedoe om roeiboten aan te leggen in de binnenstad. Of de steigers zijn te hoog, te kort, te smal of de boten nemen te veel breedte weg uit de singels.

De Turfmarkt biedt vele mogelijkheden om een roeiboot aan te leggen. De kade van de Turfmarkt is laag, waardoor uitstappen met riggers aan stuur- en bakboord van de roeiboten eenvoudiger is. De roeiboten welke door de RZVG gebruikt worden voor de tochten door de historische binnenstad zijn een C2*, C3* en C4*. Daarnaast maken ook gastverenigingen vanuit heel Nederland gebruik van dit type roeiboten om vanuit de RZVG (eigen roeiboten met botenwagen aangevoerd) graag gebruik om de tocht door Gouda te roeien en aan te leggen in de Turfmarkt. Waarna de te bezoeken horeca, de historische monumenten en het winkelaanbod op en rond de Markt te voet afgelegd wordt.

Gezien het vorenstaande verzoekt de RZVG u - in overleg met haar - nader onderzoek te doen om de Turfmarkt op een andere manier af te sluiten dan door het leggen van een dam. De aanleg van een sluis in de dam neemt bovenstaande ontoegankelijkheid voor o.a. de RZVG weg en houdt de Turfmarkt voor roeiboten toegankelijk!

Tot nader overleg bereid, verblijf ik,
Hoogachtend,

Roei- en Zeil
vereniging

1911
Gouda

Bijlage 4. Zienswijze Stichting Platform Binnenstad en haar Randen

From: [REDACTED]
Sent: maandag 6 november 2023 13:30:22
To: Post
Cc:
Subject: zienswijze Peilscheiding Turfmarkt te Gouda
Attachments: DE TURFMARKT, LEVENDIGE VAARWEG, LEVEND GOUDS MONUMENT.pdf; Zienswijze.pdf

Geachte Dijkgraaf en Hoogheemraden van Rijnland.

Bijgaand treft u de zienswijze aan van Platform Binnenstad en haar Randen te Gouda m.b.t. de Peilscheiding aan de Turfmarkt te Gouda.

Mocht u nog vragen hebben dan verneem ik die graag.

met vriendelijke groet

[REDACTED]

Sint Mariëwal 2
2801 WS Gouda
telefoon 0182-522002
mail lethmaet@wxs.nl

Aan: Dijkgraaf en Hoogheemraden van het Hoogheemraadschap van Rijnland,
Postbus 156, 2300 AD te Leiden

per email: <post@rijnland.net>

Kenmerk 23.059492

Gouda, 5 november 2023

Onderwerp: 'Zienswijze Peilscheiding en Gemaal Turfmarkt '

Geachte Dijkgraaf en Hoogheemraden van het Hoogheemraadschap van Rijnland,

Stichting Platform Binnenstad en haar Randen ondersteunt de zienswijze die is ingediend bij u door de Wateralliantie te Gouda. Wij geven op de volgende punten nog een nadere toelichting:

Op punt 2

Met het onbevaarbaar maken van de Turfmarkt wordt het economisch belang geschaad van de binnenstad, met name van de langs de gracht gesitueerde horecagelegenheden; café LEEF en de Spiegeltent. In de Spiegeltent worden (bruiloft)feesten georganiseerd met aankomst van het echtpaar in 'het huwelijksbootje' en/of gasten in een open rondvaartboot als speciale attractie. Ook de twee in Gouda opererende rondvaartbootondernemers worden gedupeerd door het niet meer kunnen bevaren van de Turfmarktgracht. Om werkzaamheden te kunnen uitvoeren in de buurt rond de Turfmarkt vindt er 'transport over water' plaats over de Turfmarktgracht. Een niet doorvaarbare dam maakt dit alles onmogelijk terwijl Intensivering van mobiliteit via het water juist de toekomst heeft. Het straatprofiel is erg smal en gebleken is dat aanvoer via het water soms de beste oplossing is waardoor belemmering van het verkeer voor langere tijd wordt voorkomen en de panden langs de gracht geen schade ondervinden door trillingen van zwaar vracht(auto)verkeer.

Door het verloren gaan van de doorvaarbaarheid van de Turfmarktgracht verliest Gouda het levendige beeld zoals blijkt uit bijgaande foto overzicht.

Op punt 3:

Sinds de jaren '90 van de vorige eeuw heeft de gemeente Gouda met het plan Gouda Havenstad grote investeringen gedaan om de (Binnen) Gouwe en Turfmarktgracht weer bevaarbaar te maken. Deze investeringen worden door u voor de Turfmarktgracht te niet gedaan.

IN DE STICHTING PLATFORM BINNENSTAD EN HAAR RANDEN ZIJN VERTEGENWOORDIGD:
Historische Vereniging Die Goude, Archeologische Vereniging Gouda, Werkgroep Gouda Krimpenerwaard, Binnenhaven Museum Turfsingel,
Stichting Initiatiefgroep Raambuurt, Bewonersplatform Binnenstad Gouda en Werkgroep Binnenstad West.
En vaste agendaleden: Wijkteam Nieuwe Park en Stichting GOUDaafalt

Met de sinds eeuwen vaste lage Sint Antheunisbrug in de Kleiweg - Hoogstraat, waar achter de gracht beduidend smaller wordt, is de Turfmarkt voor alleen grotere vaartuigen altijd al een doodlopende gracht geweest. Alle grachten in de Goudse binnenstad zijn momenteel nog doodlopend. Dit vormt echter geen belemmering om gebruik te maken van de grachten door vaarverkeer waar velen van genieten en anderen hun boterham mee verdienen. De binnenstadsgrachten zoals de Turfmarktgracht zijn via de Kattensingelingang toegankelijk voor boten vanaf de Reeuwijkse plassen, de Hollandsche IJssel en de Gouwe. Het in het projectplan aangedragen argument dat de Turfmarkt een doodlopende vaarroute is o.i. dan ook niet valide om de Turfmarktgracht in zijn geheel onbevaarbaar te maken voor een langere periode (prognose 2036) of bij een nog slechter scenario voor altijd.

Op punt 5:

In het vigerende bestemmingsplan heeft de Turfmarkt-gracht de bestemming 'water' (art. 11 resp. art. 13) o.a. bestemd voor recreatief medegebruik, aanlegsteigers, groenvoorzieningen, woonschepen en verkeersvoorzieningen ten behoeve van het scheepvaartverkeer. De toepassing van de Waterwet is gericht op de voorkoming en waar nodig beperking van overstromingen, wateroverlast en waterschaarste in samenhang met bescherming en verbetering van de chemische en ecologische kwaliteit van watersystemen en vervulling van maatschappelijke functies door watersystemen aldus art. 2.1 van de Waterwet. De toegankelijkheid valt o.i. onder de maatschappelijke functies.

Wij behouden ons het recht voor om in een volgende fase van mogelijk bezwaar verdere feiten en argumentering te mogen inbrengen.

Met vriendelijke groet

Stichting Platform Binnenstad en haar Randen

Bijlage foto's van de Turfmarkt als levend monument en levendige vaarweg.

IN DE STICHTING PLATFORM BINNENSTAD EN HAAR RANDEN ZIJN VERTEGENWOORDIGD:
Historische Vereniging Die Goude, Archeologische Vereniging Gouda, Vereniging Behoud Stadsschoon, Stichting Gouda Havenstad,
Werkgroep Gouda Krimpenerwaard, Binnenhaven Museum Turfsingel, Stichting Bedrijfsleven Raam e.o., Stichting Initiatiefgroep Raambuurt,
Wijktteam Binnenstad Gouda, Werkgroep Binnenstad West, Stichting Overleggaan Samenwerkende Ouderenorganisaties, Wijktteam Korte
Akkeren en Ondernemersvereniging Nieuwehaven Kleiwegstraat (ONK). En vaste agendaleden: Wijktteam Nieuwe Park en Wijktteam Kadebuurt

DE TURFMARKT, LEVENDIGE VAARWEG, LEVEND GOUDS MONUMENT

Bijlage 5. Zienswijze indiener 5

From: [REDACTED]
Sent: dinsdag 7 november 2023 11:06:34
To: Post
Cc:
Subject: zienswijze Peilscheiding en Gemaal Turfmarkt, kenmerk 23.059492

Geachte Dijkgraaf en hoogheemraden,

Graag maak ik gebruik van de mogelijkheid om een zienswijze in te dienen met betrekking tot het "Ontwerp projectplan op basis van art. 5.4 van de Waterwet voor de aanleg van een peilscheiding en gemaal aan de Turfmarkt in Gouda in het kader van het project Gouda Stevige Stad". Van deze mogelijkheid maak ik gebruik omdat het plangebied zich op ca 40 meter afstand van mijn woning bevindt. Vanuit mijn woning heb ik bovendien direct zicht op het project.

Mijn zienswijze betreft het omgevingsbeeld, het ruimtelijk ontwerp en de uitwerking daarvan.

Ik waardeer het dat bij de planvorming de (rijks-)monumentale omgeving een belangrijke rol speelt.

Ik ondersteun de gekozen variant met uitzondering van het volgende.

In de gekozen variant lijkt op één van de afbeeldingen in het voorliggende projectplan sprake te zijn van schuin geplaatst hekwerk. In de directe omgeving bevindt zich veel monumentaal hekwerk waarvan de belijning verticaal is. Vanwege de continuïteit van het stedenbouwkundige beeld is het van belang deze verticale belijning te ondersteunen en door te zetten en deze verticaliteit niet incidenteel met schuin geplaatst hekwerk te doorbreken.

Wat betreft "Omgevingsbeeld" is voor de nadere uitwerking onder andere het volgende aangegeven:

"het uitgangspunt is dat het gemaal visueel samenhangend is en geen rommelig beeld geeft vanuit alle kijkrichtingen in de omgeving. Dat betekent het beperken van kleine, losse objecten op en rondom het gemaal en dus integreren van roosters, luiken, lampen, hendels, naden, etc. Hiernaast moeten de grotere objecten die wel zichtbaar zijn op het plateau (de bedieningsruimte, de overkapping van de elektromotoren, het krooshek, etc.) een samenhangende expressie (kleur/materiaal) krijgen en zo compact mogelijk worden uitgevoerd."

Bij de samenhangende expressie raad ik aan om behalve kleur en materiaal tevens verschijningsvorm, verhoudingen, textuur en detaillering te betrekken.

"Eén van de belangrijkste uitgangspunten voor het ruimtelijk ontwerp is dat de peilscheiding en het gemaal een moderne, eigentijdse uitstraling mogen hebben, maar tegelijkertijd wel terughoudend en ondergeschikt dienen te zijn aan de monumentale objecten in de omgeving"

Ik ondersteun het uitgangspunt van een modern, eigentijds ontwerp.

Daarnaast pleit ik voor een architectonisch en stedenbouwkundig kwalitatief goed en passend ontwerp. Ik ga ervan uit dat de doelstelling is, gezien de hoogwaardige (rijks-)monumentale omgeving. Terughoudend en ondergeschikt zijn geen begrippen die hiervoor concreet aanknopingspunten bieden. Het formuleren van criteria via analyse kan veel onduidelijkheid voorkomen.

Analyse van de stedenbouwkundige en architectonische kenmerken van de bestaande monumentale omgeving (de belendende gebouwen, het water, de kades, de bruggen en hekwerken, verlichting en beplanting) met betrekking tot verschijningsvorm, verhoudingen, materiaalgebruik, textuur, kleur, detaillering etc. geeft inzicht in de aspecten waar het ontwerp rekening mee moet houden en waar het zich naar moet voegen. Op basis van een dergelijke analyse kunnen uitgangspunten geformuleerd worden voor de uitwerking van het concept ontwerp met betrekking tot de hiervoor genoemde punten (verschijningsvorm, verhoudingen, materiaalgebruik, textuur, kleur, detaillering etc.)

Zo weten alle partijen waar ze aan toe zijn en kan het effect van het ontwerp op de omgeving op basis van geformuleerde criteria worden beargumenteerd.

Graag ben ik bereid het voorgaande aan u toe te lichten. Ik verzoek ik u om op mijn opmerkingen te willen reageren en word graag op de hoogte gehouden van de volgende stappen in het proces.

Ik wens u veel succes met het slagen van het project.

Met vriendelijke groet,

Bijlage 6. Zienswijze Gouds Watergilde en Gouda~ sterk ~aan de IJssel

From: [REDACTED]
Sent: woensdag 8 november 2023 17:38:36
To: Post
Cc:
Subject: FW: Zienswijze op Ontwerp Projectplan Peilscheiding en Gemaal Turfmarkt te Gouda
Attachments: DE TURFMARKT, LEVENDIGE VAARWEG, LEVEND GOUDS MONUMENT.pdf; 2023-11-06 Zienswijze afsluiting Turfmarktgracht .pdf

Geachte heer/mevrouw,

Helaas heb ik deze email nu tweemaal naar post@rijnland.nl gestuurd en dat adres klopt dus niet.

Hierbij stuur ik hem dan voor de derde keer. Maar nu naar post@rijnland.net

Met vriendelijke groet,

Van: [REDACTED]
Datum: dinsdag 7 november 2023 om 21:37
Aan: <post@rijnland.nl>
Onderwerp: Fwd: Zienswijze op Ontwerp Projectplan Peilscheiding en Gemaal Turfmarkt te Gouda

Ik ontving gisteren een melding, dat deze email niet goed was bezorgd bij u. Ik hoop echter dat dit inmiddels wel is gelukt. Hierbij stuur ik deze nogmaals.

Watergilde

Verstuurd vanaf mijn iPad

Begin doorgestuurd bericht:

Van: [REDACTED]
Datum: 6 november 2023 om 13:24:22 CET
Aan: post@rijnland.nl
Onderwerp: Zienswijze op Ontwerp Projectplan Peilscheiding en Gemaal Turfmarkt te Gouda

Geachte College van Dijkgraaf en Hoogheemraden van het Hoogheemraadschap van Rijnland,

Bijgesloten ontvangt u onze zienswijze met bijlage.

Ik hoor graag of u alles goed heeft ontvangen.
Wij zijn uiteraard zeer benieuwd naar uw reactie.

Met vriendelijke groet,

Het Gouds Watergilde

Werkgroep van de Historische Vereniging Die Goude
en

Gouda ~sterk~ aan de IJssel

Secretariaat:

Aan: College van Dijkgraaf en Hoogheemraden van het Hoogheemraadschap van Rijnland,
Postbus 156, 2300 AD te Leiden, per email: <post@rijnland.net>

Uw Kenmerk : 23.059492

Datum : 05-11-2023

Onderwerp : Zienswijze op het ontwerp Projectplan Peilscheiding en Gemaal Turfmarkt te Gouda

Geacht college van Dijkgraaf en Hoogheemraden van het Hoogheemraadschap van Rijnland,

Wij zijnde:

Het Gouds Watergilde, een werkgroep van Historische Vereniging Die Goude en Gouda ~sterk~ aan de IJssel, beide partner in de Wateralliantie, zetten zich op hun eigen manier in voor het behoud van het monumentale watersysteem van Gouda en de bijdrage die de monumentale waterwegen leveren aan een vitale en levendige stad.

Wij geven u hierbij onze gezamenlijke zienswijze op uw voornemen om in de binnenstad van Gouda aan het eind van de Turfmarktgracht, nabij de Lage Gouwe een peilscheiding en gemaal aan te leggen.

In 2020 reageerden wij negatief op uw voornemen om met het compartimenteren van de Goudse binnenstad boezem de wateroverlast veroorzaakt door bodemdaling te bestrijden. Wij stelden daarbij dat zeker op de korte, maar mogelijk ook op lange termijn, een algehele peilverlaging in de binnenstad boezem een betere oplossing is om de wateroverlast in de binnenstad te bestrijden. Uw rapportage verwees ook naar die richting. Bijkomend voordeel t.o.v. de compartimentering, was dat de bevaarbaarheid van de binnenstad niet benadeeld zou worden. Uiteindelijk besliste uw bestuur anders en werd de realisatie van de compartimentering met peilscheiding in gang gezet.

Gezien uw voornemen om de peilscheiding / dam in de Turfmarktgracht niet doorvoerbaar te maken middels een sluisje, wat technisch en financieel wel binnen uw bereik ligt, reageren wij bij deze negatief op uw projectplan. Hieronder uitgewerkt met de volgende argumenten:

- 1 - Op dit moment is de Turfmarktgracht bevaarbaar. Van deze mogelijkheid tot varen wordt regelmatig gebruik gemaakt. Met het afsluiten van de Turfmarktgracht voor schepen en scheepjes beschadigt u het monumentale watersysteem, een belangrijk onderdeel van het beschermd stadsgezicht, als geheel. Het watersysteem krijgt zo meer afgesloten 'dode' takken, terwijl het Goudse streven sinds de jaren '90 juist is om de bevaarbaarheid van het monumentale watersysteem uit te breiden, waar ook belangrijke stappen in zijn gezet.
- 2 - Het dreigende ontbreken van scheepjes en schepen in het beeld van de Turfmarkt voor minimaal de komende 13 jaar en bij een nog slechter scenario voor altijd, heeft een schadelijke invloed op de Turfmarkt als levend monument en levendige vaarweg (zie fotobijlage; 'de Turfmarkt, levendige vaarweg, levend Gouds monument).
- 3 - Met het onbevaarbaar maken van de Turfmarktgracht wordt daarbij het economisch belang van de vitale Goudse binnenstad geschaad. De gracht biedt juist met zijn lage kades een perfect en unieke plek om even aan te leggen. Langs de gracht zijn twee horecagelegenheden gesitueerd; café LEEF en de Spiegeltent. In de Spiegeltent worden (bruilofts)feesten georganiseerd met de aankomst voor de deur van het echtpaar in 'het huwelijksbootje' en/of gasten in een open rondvaartboot als bijzondere attractie. De belevingswaarde van het terras aan het water van café LEEF zal devalueren, indien de gracht de onbevaarbaar is. Ook de Goudse rondvaartenboten van Reederij de IJssel en Bootje

Als het water weer gaat stromen, krijgt Gouda zijn ziel terug

Het Watergilde wil zoveel mogelijk de historische waterstructuur terugbrengen in de binnenstad van Gouda. Hierdoor wordt niet alleen de cultuurhistorische waarde, maar ook de vitaliteit en de klimaatbestendigheid van de binnenstad vergroot.

Het Gouds Watergilde

Werkgroep van de Historische Vereniging Die Goude
en

Gouda ~sterk~ aan de IJssel

Kaas worden geschaad in hun belangen. Verder vindt over de Turfmarkt ook 'transport over water' plaats. Intensivering hiervan heeft 'de toekomst'. Een niet doorvaarbare peilscheiding maakt dit alles onmogelijk.

4 - Sinds de jaren '90 van de vorige eeuw heeft de gemeente Gouda grote investeringen gedaan om de (Binnen) Gouwe en Turfmarktgracht weer bevaarbaar te maken. Alle grachten in de Goudse binnenstad zijn nu echter nog doodlopend. Met de vaste lage Sint Antheunisbrug in de Kleiweg - Hoogstraat, waarachter de gracht ook beduidend smaller wordt, is de Turfmarktgracht voor grotere vaartuigen altijd al doodlopend geweest. De boten werden gelost langs de lage kades en voren weer terug om turf te halen. Het feit dat deze gracht doodlopend is, is zeker geen reden om deze nu voor minimaal 13 jaar en mogelijk voor altijd onbevaarbaar te maken.

5 - De gefaseerde planning van de werkzaamheden; eerst nu de aanleg van een dam en gemaal en om daarna op zijn vroegst na 2036 de Turfmarktgracht weer doorvaarbaar te maken met de realisatie van een sluis, geeft een onnodige extra overlast op de omgeving met geluid en CO2 uitstoot en leidt zeker tot extra kosten.

6 - In het vigerende bestemmingsplan heeft de Turfmarkt-gracht de bestemming 'water' (art. 11 resp. art.13) o.a. bestemd voor recreatief medegebruik, aanlegsteigers, groenvoorzieningen, woonschepen en verkeersvoorzieningen ten behoeve van het scheepvaartverkeer.

7 - Artikel 5.4 eerste lid van de Waterwet bepaalt dat de aanleg van een waterstaatswerk door of vanwege de beheerder moet geschieden overeenkomstig een daartoe door hem vast te stellen projectplan. Volgens het tweede lid van dat artikel moet het projectplan niet alleen een beschrijving bevatten van het betrokken werk en de wijze waarop dat zal worden uitgevoerd, maar moet het ook een beschrijving bevatten van de te treffen voorzieningen, gericht op het ongedaan maken of beperken van de nadelige gevolgen van de uitvoering van het werk. Nu door de aanleg van een dam/gemaal in de Turfmarktgracht de bestaande doorvaarbaarheid van die gracht wordt beëindigd, moet u aangeven welke voorzieningen u gaat treffen om dat nadelige gevolg ongedaan te maken of op zijn minst te beperken. Als u die voorzieningen niet gaat treffen, of dat pas over dertien (!) jaar gaat doen, handelt u in strijd met de Waterwet.

8 - Bij het scheiden van peilen heeft uw Hoogheemraadschap eerder wel gelijktijdig voorvoorzieningen getroffen voor de doorvaarbaarheid, bijvoorbeeld bij de aanleg van de Ir. de Cock van Leeuwensluis, de aanleg van polderstuwtjes in recreatieve vaarverbindingen tussen de Meije en de Nieuwkoopse Plassen en bij de Sloene in de Reeuwijkse Plassen.

9 - Zoals onder punt 2 is opgemerkt, leidt het onbevaarbaar maken van de Turfmarktgracht tot economische schade. In dit verband wijzen wij u op de Rapportage voor het Ministerie van Infrastructuur en Milieu van prof. dr. A.L.M. Keirse, getiteld "Mogelijkheden schadevoorkomingsplicht via aansprakelijkheidsrecht" (<https://zoek.officielebekendmakingen.nl/blg-816116.pdf>). In deze rapportage wordt toegelicht en aan de hand van jurisprudentie onderbouwd, dat de plicht om de schade te beperken of voorkomen, voorrang heeft boven de plicht om de schade te vergoeden. Dit betekent volgens ons dat u voorzieningen dient te treffen om de doorvaarbaarheid van de Turfsingelgracht in stand te houden.

Getekend:
Gouda~sterk~ aan de IJssel

Gouds Watergilde

Fotobijlage: De Turfmarkt, levendige vaarweg, levend Gouds monument

Als het water weer gaat stromen, krijgt Gouda zijn ziel terug

Het Watergilde wil zoveel mogelijk de historische waterstructuur terugbrengen in de binnenstad van Gouda. Hierdoor wordt niet alleen de cultuurhistorische waarde, maar ook de vitaliteit en de klimaatbestendigheid van de binnenstad vergroot.

DE TURFMARKT, LEVENDIGE VAARWEG, LEVEND GOUDS MONUMENT

